ՄԷԺՄՈՒՆԱՑԸ

ԱԼԻՔՍԱՆԴՐ

20 Փրա ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ 20 Փրա

درعلیه‌ده بك اوغلنده تقسیم جوارنده شیشلی جاده‌سنده واقع ٥ نومرو ایله مرقم مجموعهٔ اخبار غزته‌سی اداره‌خانه‌سنده

ԻՔՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՕԱԼԸ ՄԱՐՏ 18/30 — ԱԼԱԹ· ՀԷ ՃԷՄԱԶԻ-ԻԻԼ-ԱԽԸՐ ١٣٠٣ — Ն° 465

(Թէլէկրաֆ հավատիսաթը իչին սոն սահիֆէեէ միւրաճաաթ օլունա։)

ԻՃՄԱԼԸ ԱՀՎԱԼ

Պու հաֆթա։ ահվալը ումումիեէ իյի պիր սուրէթտէ օլմաեըպ, ազ չօղ եազընէն ալէագատար օլտուղումուզ քեաֆֆէյի մէսէլէլեր հալը սապգտա պուլունուեօրլար։

Բրէնս Ալէքսանտր՝ տէվլէթի Ալիյէ իլէ Պուլկարիսթան իմարէթի արասընտա ագտ օլունան մուվաֆֆագաթը թատիլ իտիլմիշ օլան սուրէթինէ հէր վագթտան զիեատէ մուխալիֆէթ իթմէքտէ տիր, վէ Մ· Միաթօվիչ՝ եէնի պիր գապինէթօ թէշքիլինէ հէնուզ մուվաֆֆագ օլմատըղընտան։ Սըրպիսթանտա պուհրանը վիքէլա՝ էյան մէվճուտ պուլունմագտա, վէ Եունանիսթան թէատրիքեաթը հարպիեէսինէ տէվամ իյմէքտէ իսէ տէ, հարէքէթի ֆիհիլիեէ թէշէպգիւս իտիպ իթմէեէճէկի մալիւմ տէյիլ տիր։

Իշթէ Շարգը Հալը Հազրը։ միւճմիլէն պունտան իպարէթ օլուպ, պու հալին բէք տէ թէէմինպախշ օլմատըղը տէրքեար տըր։

Էկէրչի նազարը տիգգաթըմըզը շրմալ թարաֆընա աթֆ էյլէր իսէք, գարանլըգ։ այթիսթիւք վէ հէրճ ու մերճ հայլերտէն զայրի պիր շէյ կէօրմէքտէ տէյիլիզ Շէօյլէ քի, ինկիլթէրրա՝ Իրլանտա մէսէլէսի կիպի իչինտէն չըգրմազ պիր մէսէլէեէ կիրիշմիշ օլուպ։ պունուն սուրէթի թէսվիեէսի, մուհարէպէյի տախիլիեի ինթաճ իտէպլէճէկի։ վէ տիկէր թարաֆտան, Պիրմանիա վէ Սուտան իշլէրինէ գարըշմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, Պալգան իշլէրինէ աթֆը նազարը տիգգաթ իյլէեէմէտիկի։ վէ Ռուսիա իսէ, ինկիլթէրրանընդ գօլարընը տահա գավի սուրէթտէ պաղլամագ իզրէ։ Նիչէ այարտան պէրու ունուտուլմուշ օլան Համիլթըն լիմանը մէսէլէսինի թէքրար մէյտանա գօյտուղու, վէ կիւեա Պուլկարիսթան բրէնսինի, էվրօբանընդ միւբաթարընա իմթիպատ մէճպուր իմմէք պէհանէսիյլէ։ Պէսարապիա հուտուտունտա վէ ճէնուպի էեալէթլէրտէ ասքէր ճէմ իթմէքտէ պուլունտուղու անլաշըլմագտա տըր։

Ավսթրիա տախի Պոսնա վէ Հէրսէք հուտուտունտա թէատրիքեաթը հարպիեէ կէօրմէքտէ օլուպ, Լանտսթրամ տէնիլէն ասաքիրի միլքիեէ վէ մուսթահֆըզա գանունու լայիհասը, բարլամէնթօ ճանիպինտէն գապուլ օլունուր օլունմագ, գանունը մէգբիւրուն թաթպիգինէ իպթիտար իյլէեէճէկի տէրքեար տըր։

Ֆրանսա։ քէնտինին 1 միլեար 464 միլեոն ֆրանգ իսթիգրազը յլա մէշղուլ օլմագտա օլուպ։ եագընտա տէվլէթլէրճէ պիւեիւք գարըշըգլար զուհուր իտէճէկինի քէշֆ իյլէտիկինտէն։ իսթիգրազը մէգբիւրուն պիր ան էվվլ ագտ օլունմասընա խահիշ կէօսթէրմէքտէ տիր։ Պու իսթիգրազը՝ տիւեունը ումումիեէնին միւպատէլէսինէ հասր իտիլէճէկի մալիւմ իսէ տէ, լիզումի թագտիրինտէ։ Ֆրանսա մալիեէսինի կէնիշլէթմէք իչին, պունուն՝ ֆէվգէլատէ միւնասիպ պիր թէտպիր օլտուղու տէրքեար տըր։ Պունունլա պէրապէր Ֆրանսա տէվլէթի, խարիճի բօլիթիգա մէսէլէլէրինէ ֆիիլէն իշ թիրաք իթմէքտէն իճթինապ իթմէքտէ օլուպ։ Նիւմայիշի պահրիեէ գարըշմամագտա։ Թօնքէն իլէ Մատագասգարտան չէքիլմէքտէ վէ ուզագ մէմլէքէթլէրտէ նուֆուզ գավկասը։ իթմէքլիկի տիկէրլէրէ պրագմագտա տըր քի։ պու խուսուս՝ զաեէթ ագիլանէ պիր բօլիթիգա տըր։

Էճնէպի Նիմ ըէսմի զազէթալարը՝ նը միւթալասըյլա հալը հազրը հազըգիեէ տայիր տօղրու մալիմաթ ալընամագ։ Պունլարտա տայիմա պիր միւնագաշայի գալէմիեէ կէօրիւլմէքտէ օլուպ, սէպէպի իսէ անլաշըլտամագտա տըր։ Ալմանիա զազէթալարը՝ Ռուսիա, ինկիլթէրրա, Եունան վէ Ֆրանսա ալէյհինտէ պէեանը էֆքեար իթմէքտէ օլուպ, էն զիեատէ Ֆրանսաեա գարշը պուլունմագտա տըրլար։ Քէօնիշէ ցէյթունկ վէ Ներատէօյէ Ալկըմանեը ցէյթունկ զազէթալարընտան սոնրա էն զիեատէ շէտիտ վէ թէհտիտավէր լիսան գուլլանան զազէթա Բօսթ օլուպ, իշպու զազէթա։ պէնտի մախսուսընն սոնունտա տիկօր քի։ «Ֆրանսա՝ Ալմանիաեա մուվաֆֆագրյեէթ իզրէ հիւճում իտէգիլմէք իչին միւսայիտ պիր վագթա պէքլէեօր։ Լաքին սապբրսըզ օլմագ իչին բէք չօղ սէպէպլէրի պուլունանլար իլէ աթէշի մէշրէպ օլանլար իչին։ պու պապտէն իյի ֆբրսաթ, իլք գուհուր իտէն ֆբրսաթ օլաճաղը պիիշթիպահ տըր։

«Մաքիավէլ ատմիշ տիր քի։ «միւսայիտ ֆբրսաթլարա պէքլէմէք լազըմ տէյիլ տիր։ չիւնքի ահվալ ու վէգայի տայիմա միւսայիտ օլմազլար։ Իշ կէօրմէք իսթէեէն, տէրհալ հարէքէթ իթմէլի տիր։»

«Պիր գէման։ Ալմանիա բիճալը։ Ֆրանսա իլէ հիւսնի իմթիգաճը ճիտտէն արզու իթմէքտէ իտիլէր, ֆագաթ պու կիւնքի կիւն զայրէթլէրինին նէթիճէսիզ գալտըղընը կէօրէրէք։ պու մէրթէպէ արզու օլունան ֆբրսաթը եագլաշմասընը քէնտիլէր տէ արզու էյլէմէքտէ տիրլէր։»

Վիէննա զազէթալարը՝ բրէնս Ալէքսանտրը խաթթը հարէքէթինի թահսին իլէ։ Ռուսիանը տէսիսէլէրինէ գարշը բրէնսի միւշարիլէյհի իլթիզամ իթմէլէրինի տիւէլի մուազամաեա իխթար իտիեօրլար։

Պէրլինին Նիմ ըէսմի զազէթալարը։ ֆիւթուհաթլարընտան իսթիֆատէ իյլէմէքտէն բրէնս Ալէքսանտրը մէնն իթմէք իսթէեէն Ռուսարա գարշը պէեանը էֆքեար իյլէեօրլար։ Պու զազէթալարը՝ էֆքեարընճա, Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ՝ բանսալվիսթրէրին տէսիսէլէրինի մէյտանա չըգարմըշ օլուպ, պու հալտէ վուգուաթը ճէրէեանընա քիմէնէ թարաֆընտան մանի օլունամաեաճագ տըր։ Իշպու մուխալիֆ վէ գարըշըգ հալլէր վագթ ու զէմանը բօլիթիգասընը աշիքեարէն իրաեէ իթմէքտէ տիրլէր։ Ֆիլվագը պու ալեամէթլէր բէք վէխիմ տիրլէր։ վէ պագալրմ Պէրլին զազէթալարը։ վուգուաթը՝ կիտիշինէ քիմէնէ թարաֆընտան մանի օլունամաեաճագ տիմէլէրինտէ նէ՝ գատար հագգը տըրլար։

ՄԷՍԷԼԷՑԻ ԵԷՎՄԻԵէ

Տիւն, Պապը Ալիտէ։ մէճլիսի մախսուսը վիւքէլա ինիգատ իթմէք իւզրէ վիւքէլայի ֆիխամ հագարաթը տավէթ պույրուլմուշլար իսէ տէ, մուախխարէն ագտը մէճլիստէն սարֆը նազար պույրուլուպ։ խարիճիեէ վէ ատիեէ նազըրլարը նէզտի սատրազամիեէ կիթմիշլէր։ վէ ագշամա գատար միւզաքէրաթը մուհիմմէտ պուլունմուշլար տըր։

Մէվզուի միւզաքէրէ՝ Շարգի Ռումէլի մէսէլէսի օլուպ, դալիպա տիւն նէզտի սատրազամիտ տէվլէթլէրէ եազըլմագ նօթանընն հազըրլըղը յլա իյթիղալ պույրուլմազին։ պու կիւն մէգբիւր նօթա իւզէրինէ մուպահասա օլունմագ իչին մէճլիսի խասընն ագտ օլունմասը մէրհուզ տըր։

* * *

Ալընան սոն խապէրլէրէ կէօրէ։ պիր գօնֆէրանս ագտը։ միւշքիլաթը հազրէ իւզէրինէ պիր գարար վէրիլմէսի։ սայիր տիւէլի մուազամաճա տախի միւլթէզէմ օլուպ։ այէլ խուսուս Ռուսիա տէվլէթի՝ Շարգի Ռումէլի վալիլիկինին պէշ սէնէտէ պիր եէնիտէն թէվճիհ օլունմասը խուսուսընտա իսրար իյլէմէքտէ պուլունմուշ տուր։

* * *

Կիւեա ռումի մարտըն 25 ինտէ Եունան ասքէրի թարաֆընտան թէճավուզ վուգու պուլաճաղը։ Եունան մէնպալէրինտէն չըգան խապէրլէրտէն իսէ տէ, Եունան հիւքիւմէթինին պէօյլէ պիր ագլըրզճա հարէքէթտէ պուլունմասը մէմուլ տէյիլ տիր։

* * *

Եունան ռէտիֆ էֆրատը ասքէրիեէսինին 28 վէ 29 սիննլէրինտէ պուլունանլարընն պայրագ ալթընա ճէլպի իչին, ճումաա իրթէսի կիւնիւ Ալթինատա պիր էմրնամէյի գրալի նէշր օլունմուշ, վէ պիր գաչ կիւնէ գատար 30, 31, վէ 32 սիննլէրինտէ պուլունան իչ սընրֆ էֆրատը ռէտիֆէնին տախի պայրագ ալթընա ճէլպի մէմուլ պուլունմուշ տուր։

Եունան մէճլիսի մէպուսանընն էօնիմիզտէքի բէնչէնպիհ կիւնիւ, ֆէվգէլատէ սուրէթտէ իճթիմա իտէճէկի մուգարրէր տիր։

* * *

Պէրլինտէն ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ։ Ալմանիա Նիմ ըէսմի զազէթալարը՝ տէվլէթի Ալիեէ իլէ Պուլկարիսթան միեանէսինտէ ագտ։ վէ մուախխարէն թատիլ օլունան սուրէթի թէսվիեէյի գապուլ իթմէսինի բրէնս Ալէքսանտրա թավսիեէ իլէ։ «էկէր պու հալ պու կիւն միւմքին օլամագ իսէ։ եագընտա օլաճագ տըր» տէմիշլէր տիր։

* * *

Գիր գաչ կիւնտէն պէրու գրալ եօրկինին՝ քէնտի գայնը օլան Ռուսիա իմբէրաթօրու իլէ կէրմիեէթ իւզրէ մուխապէրաթա կիրիշմիշ օլտուղու Ալթինատան խապէր վէրիլիեօր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Տէտէ-ազաճ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը։ Այաշն վիլաեէթի մէքթուպճուսու սատատէթլու Պէհաէտտին պէյ էֆէնտիեէ։

Ատանա վիլաեէթի օրման միւֆէթթիչի բիֆաթլու Գէորգ էֆէնտիեէ բիւթպէյի սալիսէ։

Միտիլլի սանճաղը պիտաեէթ մահքէմէսի բէյիսի սանիլիկի, պիտաեէթ մահքէմէսի բէյիսի սանիսի Շեվգի էֆէնտիեէ։

Զաթալճա սանճաղը պիտաեէթ մահքէմէսի բէյիսի սանիլիկի, Մամուրէթ իլ Ազիզ պիտաեէթ մահքէմէսի բէյիսի սանիսի Վէհպի էֆէնտիեէ։

Մամուրէթ իլ Ազիզ պիտաեէթ մահքէմէսի բէյիսի սանիլիկի։ Մալթիա պիտաեէթ մահքէմէսի բէյիսի սանիսի Իպրահիմ էֆէնտիեէ Թէվճիհ։

Խոգինէեի խասայի չահանէ էմլաքը հիւմաեուն գօմիսիօնու բէյիսի սատատէթլու Հիւսէյին Ֆիքրի էֆէնտի հազրէթլէրինէ թէպտիլէն իչինճիւ բիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիյշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԷ

—

Մապէյնի Հիւմանեան ֆօթօկրաֆը Վասիլաքի Գարկօբուլօ էֆէնտի՝ գալպ խասթալըշնտան ֆիւճէֆթէն վէֆաթ իտիպ, մէսարիֆի լազըմէսի Խազինէյի խասսատան իթա իտիրէք, տիւնքի կիւն տէֆն իտիմիշ տիր։

—Մաճիտ բաշա հազրէթլէրինին թէքէ սանճաղը միւմթէսարրըֆլըղընա թայեին պույրուլտուղունու Մօնիթէօր եազմըշ իսկ տէ, թարիգ պուշայեաեր թէքզիպ իյլէմիշ տիր։

—Գօսօվօ վիլայէթի տախիլինտէ Բրէշվոտա էճնէպի լիսանը.յա թէլէկրաֆ մուխապէրէսինէ պաշլանմըշ տիր։

—Գիր վազըթտան ագերու գէվճէսիյլէ Մըսրրտա պուլունան Ցէրսատէթ Ամէրիգա սէֆիրի Մ. Գօզ., պու քէրրէ շէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

—Ավոգաթ ճիպրայիլ կարկուր էֆէնտիէ բիւթպէյի ուլէա սընըֆը էվվէյլի վէ Մէճիտի նիշանը գիյշաններն իքինճի բիւթպէսի թէվճիհ վէ իհսան պույրուլտուղու։ Պէյրութուն արապճա զազէթալարընտա նէշր օլունմուշ իսկ։ պու հավատիսին ասլ ու էսասը օրմատըղը բէսմէն իլան իտիրմիշ տիր։

—Գահրը ճէտիտա վաբօրու մուհիմմաթ վէ ճէպհանէ հումայունիյլէ տիւնքի կիւն Բրէվէզաեա միւթէվէճհիհէն Ցէրսատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթի, ալաֆ. ապրիլին իլք 15ինէ տօղրու մէէզունէն Ամինաեա կիտէճէք տիր։

—Պապը սէրասքէրինին մէսարիֆի ասքէրիեէսինէ գօյայրգ օրմագ իւզրէ, վարիտաթը տէվլէթտէն պագը սընը տօղրուճա Պապը սէրասքէրի սանարղընա կէօնտէրիմէսի գարար լաշըրղընը Ֆար եազըեօր։

—Պապը սէրասքէրի՝ աթլար իչին 500 էեէո վէ ասքէր իչին 100.000 օգգա պուղտայ սաթը ալմըշ տըր։

—Բուսիա հիւքիւմէթի, թազմինաթը հարպիէեէ թախսիս օլունան մէպալիղին իթասընը թալէպտէ պէրտէմամ օլուղունտան, Պապը Ալի՝ մէզքիւր թախսիսաթա հարը իտիրմիշ օլան վարիտաթըն Ցամանը պանգասընա թէսլիմ իտիրմէք իւզրէ, պիրան էվվէլ Մալիեէ Նէզարէթինէ կէօնտէրիլմէսի իչին, իճապ իտէնլէրէ էվամիրի լազըմէեի իթա իթմիշ տիր։

—Իսկիւտար միւթէսարրըֆը Գահրի բաշա հազրէթլէրինին՝ իսկիւտարտա պիր տէմիր եօրու ինշասընա տայիր մապէյնի Հիւմանեանա պիր լայիհա թազտիմ իյլէտիկինի Ֆար տիւ Գոֆոր զազէթասը լիվաեէթ իտիեօր։

ՄԻԼԼԻՍԷ

Ռմեն. Սրբազան Գաստրիարք հազրէթլէրի թարաֆընտան, թաշրատա էրմենի էհալիսիյլէ մէսքիւն օլան մահէլլէրէ կէօնտէրիլէն պիր գրթա թահրիրաթտա, Էջմիածին կաթողիկոսու Մակար սրբազան հազրէթլէրինին էմրի մուճիպինճէ, պու սէնէյունիսին 15 ինտէ, Ս. Էջմիածին եօրթուսու. կիւնիւնտէ, մահէլլի մէզպուր քիլիսէսինտէ Միւռոն օրհնուելիւնու իճրասը մուգարրէր օլտուղունուն իշար գըլընտրը պիլտիրիլմիշ, վէ իսթէք իտէնլէրին եէվմի մաայեէնտէ հազըր պուլունմայարը իչին լազըմ օլան թէպիղաթըն իճրասը, մէրիասա էֆէնտիլէրէ էմր ու թէնպիհ գըլընմըշ տըր։

—

Մարտըն 3 իւնճիւ բազար կիւնիւ Մուշտա. Մուշ մէրիասասը Ղէսաթճեան սրբազանը թավսիէսիյլէ, Մ. Յովհաննէս մանասթիրը քիլիսէսինտէ, մանասթիրըն պիւթիւն բահիպլէրիյլէ կէշէնլէրտէ քիւշատ իտիլմիշ օլան մէքթէպին շակիրտանը վէ խընճախընճ էհալի հազրը պուլունտուղու հալտէ, միւթէվէֆա կիւլպէնկեան Սերովբէ էֆէնտինին իսթիրահաթը բուհու իչին գուտուսը շէրիֆ թազտիս օլունմուշ տուր։

Պաշլըճա միւթէվէֆանըն հիմմէթիյլէ գայրըլմազտա պուլունմուշ օլան Ս. Յովհաննէս քիլիսէսինին ճէտիտ մէքթէպի տախի միւմանիէյհին իսմինէ հասը իտիրմիշ, վէ օր բազար կիւնիւ տախի Մուշուն պէշ սէմթի քիլիսէլէրինտէ, եինէ Սերովբէ էֆէնտի իչին բահմէթ տուսալարը օգունմասը, մէրխասայը միւմանիէյհ թարաֆընտան թավսիէսէ օլունմուշ տուր։

Մէրհումուն, Մուշտաքի գըթլըգ էնասընտա վագը օլան իյլիքլէրի ունուտուլուր շէյլէրէն տէյիլ տիր։

—

Մարտ 12 ինճի ազշամը, Էտիրնէտէ, Թահիր բաշա հազրէթլէրինին թահթը հիմանէսինտէ օլարագ, Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւն մէնֆաաթընա օրմագ իւզրէ պիր թէատրօ լուպիեաթը իճրա օլունմուշ տուր։

Իշպու լուպիեաթըն մուվաֆֆագըյեէթի իչին, Ս. Ազարէգեան էֆէնտինին հարէմի ֆէվգէլատէ շաբշմըշ տըր։

Լուպիեաթ բէք բարլագ օլուպ, մէմնուն օլունաճադ տէրէճէտէ հասըլաթ շըգմըշ տըր։

—

Թարաֆըմըզա վարիտ օլան վարագատը։

... Խմբագիր Մէճմուայը Ախպար ազգօգուտ լրագրոյ։

Մեզ քաջածանօթ ըլլալով Ձեր անկողմնակալութեան եւ ազատամտութեան ոգին կը համարձակիմք խնդրել որ բարեհաճիք ներկայս ամփոփել Ձեր պատուական լրագրոյն մէջ։

Պատուական Մէճմուայիդ 460 թիւ խմբագրական յօդուածի մէջ, Հակա–հասունեանց վերջին նստին՝ ազգային միութեան մասին՝ մի երիտասարդի յայտնած փափաքանաց միջադէպը յիշատակելով այդ առթէն օգուտ քաղած էիք մի քանի բան եւս յարել ազգային բաժանման միտքերը ապացուցանելու, եւ ցարդ բռնուած ազգային իրաւանց պաշտպանման սկզբունքէն առանց շեղելու մի օրինաւոր ճանբով միանգամ ընդ միշտ այդ մեծ խնդրոյ լուծման կողմակից ըլլալիդ կը յայտնէիք։

Կարծեմ եւ ոչ մի անհատ ոլիտի գտնէք ամբողջ Հայ–Կաթողիկէ ազգիս մէջ որ վերոյիշեալ պայմանով ընդհանուր միութեան փափաքող չըլլայ, բաւ է որ Հայ անունը կրէ ոքեւ դոյզն ինչ սիրտը մորմոքի ազգային կենսական շահուց։

Սակայն ինչ պիտի ըսէք, այդ անունը իրեն անարգանք համարող եւ անձնական ուղղակի շահերը ազգային անուղղակի շահուց վերընտրող անձանց, ինչ պիտի ըսէք փառասիրութեան եւ եսութեան ոգւով վարեալ անձանց։ գիտէք փառասիրութեան կիրքը մինչեւ ո՞ր կը տանի զմարդ։ ըստ Մօնթիի «փառամոլը՝ մոռրիմ ընտանիք հայր մայր եւ զաւակաց արեւազուրկ գլուխները միմեանց վրայ կը դիզէ եւ առաթուր կոխելով կ՚ամբարանայ փառաց գահը»։

Նմանապէս անձնական շահուց հետամուտ անձանց ձեռք ազգային յառաջդիմութիւն դպրոց եկեղեցի մէյ մէկ խաղալիկ են եւ գեղեցիկ միջոցներ իւր մենավաճառոյն մէջ յաջողելու։

Բայց զասունք յիշատակելով ոչ քարոզչութիւն ընելու եւ ոչ անձնականութեանց դպչելու մտադիր եմք, այլ ընդհանուր առմամբ կը խօսինք։ Ձեր յիշեալ յօդուածոյն մէջ՝ երկու կուսակցութեանց անլուծանելի խնդրոյն վերջ չտրուելուն պատճառները որոնելով, աւելի անհոգութեան եւ թուլութեան կը վերագրէք զայս, մեք փառասիրութեան եւ շահախնդրութեան ալ մեծ դեր խաղալը կը նշմարեմք։ զի ուրիշ ինչ պատճառ կրնամք գտնալ տասնութամեայ անլոյծ խնդրոյ մը։ խընդիր մը որ ազգիս համար իրաւամբ կենաց եւ մահու խնդիր համարուած է։ խնդիր մը որ անչափ խնամօք կազմակերպեալ ամբողջ մի ազգը գոգցես հիւծական ախտ ենթարկած կենդանւոյն կ՚իջեցնէ 'ի գերեզման։ Եւ ոչ են այդ խնդրոյն անլուծելիութեան պատճառները, մենք ալ իբր սոսկ անհատ ազգի կը հարցնեմք, որոյ որ անկ է, հետեւելով Ձեր մեծապատուութեան օրինակին։ Ո՞ր շահ աւելի մեծ կրնայ լինիլ քան ազգի մը միութենէն ակնկալեալ շահեր, որ միւսաւելի անդարմանելի է քան ազգի մը պաշտօնական բաժանման արտադրած միտքեր։ Բաց խօսինք, եւ ի յաւելուածոյ սրտի թող խօսի մեր բերան, որ ազգային իրաւունք, որոյ պաշտպանութեան համար ոգի 'ի բուն կը մաքառիմք, աւելի կարժէ քան ազգի մի միութեան խնդիր, որ զոհողութիւն որ զիջողութիւն աւելի սուղի կրնայ նստիլ մեզ քան ազգի մը պաշտօնական անջատում։

Բայց այդ հարցումներ մեզ բարուր կը բերեն, գուցէ զրպարտութիւնք թէ մենք կուզեմք ազգային իրաւունքը մատնելով անձնատրութեան դիմել։ քաւ լիցի, ոչ մեր ի սկզբանէ անտի ընթացքը եւ ի մօտուսա մեր գաղափառաց տեղեակ եղող անձինք կրնան վկայել թէ մեր ասացուածք լոկ ազգային շահուց տեսակէտով են, որ եւ իցէ շահէ դրդեալ չեմք գրեր սոյն տողեր։ կուզեմք որ շահադիտաց ոմանց եւ կամ զանազան կրից չզոհուի ազգային միութեան մեծագոյն շահը։ Այլ երկուստէք հաշտութեան ոգւով ի ժողով նստին եւ ազգային շահուց տեսակէտով մի առմի լուծին առկախ մնացեալ դժուարութիւնները։ եւ թէ անհաշտ են միմեանց թող ծրագրեն երկուստէք իրենց պահանջմունք եւ յանձնեն վստահելի բարձր ատենի մը իրաւարարութեան եւ ահա կը լուծի մեր կորդեան կնճիռն։

Եթէ այդ ձեւ անգործադրելի թուի դարձեալ ծրագրեն իրենց դէր ու դէմ փաստեր եւ ներկայացնեն ժողովրդեան ընդհանուր դատողութեան եւ յայնժամ հասարակած կարծիք պիտի գիտնայ իւր ձայնը բարձրացնել եւ վճիռն արձկել։

Բայց արդեօք այն ձեռնհաս անձինք որոց վրայ կը ծանրանայ արդի թշուառ կացութեան սոսկալի պատասխանատուութիւն, կարօտ են մեր խորհրդոց։ եւ տակաւին ինչ միջոցներ չեն կրնար գործադրել եթէ միայն կամենան։ Սակայն կարծեմք թէ այդ կամեցողութեան ժամն հասած է, կիրք եւ յուզմունք դադրած եւ գործելոյ պահն հնչած է, պէտք է մասնաւոր շահեր հասարակած օգտին զոհուին եւ բարձուին ի միջոյ այն խոչընդոտներ որ արգելք կըլլան երկուստէք սիրոյ եւ միութեան եւ յայդմանէ ծագելիք բարիքներէ կը զրկեն ազգը, պէտք է կրսեմք դադարին երկպառակտութեան նշանաբան հանդիսացող այդ Հասունիզդի եւ Անդիհասունիզդի անախորժ յորջորջմունք որք զարդիս կը խայթեն մեր ականջներ նա մանաւանդ կը ծակեն ամեն ազգային ըզգացմամբ անեալ փափուկ սրտեր։

Ամփոփելով խօսքերնիս պէտք է կրսեմք ազգային միութեան գործոյն մէջ խուզարկել ազգին շահերը եւ ոչ թէ թոյլ տալ որ ատելութեան սերմունք արմատանան մի անբաժանելի ժողովրդեան սրտին մէջ, զորս խլել եթէ այժմ գժուարին այլ յապագայս անհնար պիտի լինի։

Թիւրիմացութեան տեղի չտալու համար բացորոշակի կը յայտարարեմք թէ մեր նպատակը ժամ մը առաջ օրինաւոր միջոցով լուծել է այդ խնդիր եւ իրական ու ոչ իդէալական իրաւանց սկզբան պաշտպանութեամբ գօտեւորեալ ճշնիլ ժամառաջ այդ նպատակին հասնելու։ առ այս առաջնորդող այն ամեն ձեռնհաս անձինք երկու կողմանց իշխանք եւ մեծամեծք երբ հասնին սոյն նուիրական նպատակին յայնժամ իրաւամբ պիտի փառաւորուին իրենց հետեւող ազգային միաձոյլ կարծեաց առջեւ, եւ պիտի ժառանգեն մի անուն նախանձելի դարուց ի դարս ազգային պատմութեան էջերու մէջ եւ նախքան զայս նոցա անունք երախտագիտական զգացմամբ պիտի դրոշմին մեր մտաց եւ սրտից վրայ իբր ի վէմն անջնջելի եւ յորդուց յորդիս ժառանգելի պիտի լինին նոցա սանծալի յիշատակ։

Ահա այս են փափաք եւ ուխտք այն երիտասարդի, որ ազգային ժողովոյ վերջին նստին, թոթովեց մի քանի բան յանկեղծ սրտէ ազգային միութեան շահուց տեսակէտով եւ ոչ թէ միջադէպ յարուցանելու դիտամբ։ եւ թէ երջանիկ պիտի համարի զինք եթէ իւր խօսքեր ձայն բարբառոյ յանապատի չլինին։

* * *

Կ. Պոլիս Բերա 17|29 մարտ 1886

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

—

ՊԷԼՃԻԳԱՏԱ ԳԱՐԸՇԸԳԼԸԳԼԱՐ

Ֆրանսատա, Լօնտրատա, Ամսթերատամտա, Նիւ–Եօրգտա, վէլհասըլ հէր եէրտէ պիւեիւմէքտէ օլան ամէլէ պուհրանը, տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազըլտըղը իւզրէ, Պէլճիգատա տախի զուհուրա կէլիպ, ալաֆրմարտըն 28 նճի կիւնիւ, Բարիս գօմիւնիւնիւն տէվրի սէնէսի օրմագ միւնասիպէթիյլէ հարաքեաթը շէտիտ վէ շուրիշ թարաֆտարլարը եէվմի մէզքիւրտէն պիլ իսթիֆատէ, Շարլրուա մատէնլէրինտէ իշլեէն ամէլէեի թահրիք վէ Պէլճիգանըն պիւեիւք շէհիրլէրինին սոսիալիսթ օմիթէլէրի թարաֆընտան թէրթիպ իտիրմիշ օլան նիւմայիշլէրէ իշթիրաք իթմէքլիկէ մէզքիւր թաթիլի իշղալ իթմիշ օլան ամէլէյի թէշվիգ իթմիշլէր տիր։ Անճագ մէզքիւր թահրիքեաթա բաղմէն, մարտըն 18 ինտէ Լիէժտէ վէ տիկէր բէք չօգ մահէլլէրտէ վուգու պուլան հարքեաթը իսթիլալիեէնին զուհուրի մէմուլ օլունմամըշ տըր։

Խալգըն իլք շիտատէթի կէշինճէ, նիզամ ու ինթիզամ տէրհալ իպգա օլունարագ, Լիէժտէ թօրլանմըշ օլան միքիեէ մուհաֆըզ մէմուրլարը եօլա գօնուլմուշ, վէ եալընըզ Նամուր նամշէհրին ասքիրի մըսթահֆըզասընտան պիր գըսմը, իշլերինէ ավտէթ իթմէք իւզրէ օտուզլարը գանն օլունան մատէնճիլէրէ նէգարէթ իթմէք իւզրէ, Ֆէմէբ վէ Սէրէնկատ, Մէօզ շաբընըն իքի գըեըսընը թուքմուշլար տըր։

Օնտան սօնրա ասայիշին իխլալ օլունմաեաճաղը զանն օլունմագտա իքէն չըգան ճումաա կիւնիւ թէքրար գարըշըգլըգ պաշլամըշ, վէ տէհշէթլի պիր սուրէթ քէսպ իթմիշ տիր։ Մարտըն 18ինտէ, եալընըզ բէնչիրէլէրին գըրըլմասընտան, մուզաղալարըն եազմաեա վէրիլմէսինտէն, վէ բօլիս մէմուրլարընըն վէ ժանտարմալարըն եարալանմալարընտան պահս օլունմագտա իքէն, շիմտի տէ մէճրուհ վէ մագթուլարտան վէ միւհիթերէգ օլան ֆապրիգալարտան պահս օլունուեօր։ Շէյլէ քի, Պէլճիգանըն քեաֆֆէյի մատէնլէրինտէ իխթիլալ եաեըլրպ, հալը հազրը՝ վէխիմ պիր սուրէթ քէսպ իթմիշ տիր։

Ինկիլթերրատան սոնրա, Էվրոբատա, քէօմիւր մատէնլէրի սանատթը ճիհէթիյլե, էն մեհիմմ մէմլէքէթ Պելճիգա օլուպ, պաշլըճա մատէնլէր Մոնս, Լիէժ վէ Շարլրուատա տըր, վէ պունլարտա թագրիպա 166.000 ամէլէ չալըշմագտա տըր։

Պելճիգատա մատէն քէօմիւրիւ հասըլթը, սէնէտէ 16 միլեոն թոնո գատար օլուպ, օրթա հիսապլա 150 միլեոն գատար ֆրանգ վարիտաթ հասըլ օլուր։

* * *

Իշպու գարըշըգլըգլարա տայիր Էվրոբա դաղէթալարընտա կէօրիւլէն պաղը թաֆսիլաթ տըր։

Սէրէնկ, Ժէմէբ վէ Ուկրէտէն կէլէն ամէլէ՝ Լիէժտե թօբլանըպ, բէք չօգ սօգագլարը տօլաշմըշլար, վէ բասթ կէլտիքլերի մաղազալարընտան ճամլարընը գըրըպ տէօքմիշլեր տիր։ Պատէհու պունլար Ցելֆուր մէյտանընտա թօբլանըպ, բէք չօգ չիտէթլի նութգլար իրատ իթմիշլեր տիր։ Պու պապտէ վօլթէր դաղէթասընտա ամիտէքի թէլէկրաֆնամէլեր կէօրիւլմիշ տիւր։

Լիէժ, 18 մարտ։— Բարիս գօմիւնիւ իլանընընտ տէվրի սէնէսի օլմագ միւնասիպէթիյլե, իշսիզ ամէլէ թարաֆընտան պիր նիւմայիշ վագը օլմուշ, վէ ասաքիրի նիզամիեէ իլե զապթիեէ ճէմ իտիրմիշ տիր։

Սօսիալիսթլեր՝ գըրմըզը պայրագ աշըպ, պիր մէճլիս ագա իթմիշլեր, վէ ճամլարը գըրմըշլար տըր։

Շէհիր էմինի, իճթիմալերին մէնինէ տայիր տիվարլարա պիր էմրնամէ եարըշտըրթմըշ տըր։

Ասաքիրի միլիեէ՝ գարագոլ տօլաշըեօրլար։

Ճամլարա ամբլան թաշլարտան պաղըլար եարալանմըշլար տըր։

Լիէժ, 19 մարտ։— Գարըշըգլըգլար եարը կիճէեէ գատար իմթիտատ իտիպ, բէք վէխիմ օլմուշլար տըր։

Ազտի սընըֆտան պուլունան բէք չօգ էշխաս ֆըրգալարը, սօսիալիսթ ֆըրգալարընա գամբլարագ միւթէատտիտ գահվէխանէլերի եազմաեա վիրիպ խարապ իթմիշլեր, վէ բէք չօգ էվլերին ճամլարընը գըրմըշլար տըր։

Լէօբօլտ սօգաղընտաքի մաղազալարըն ճիւմլէսի եազմաեա վէրիլմիշ, վէ պատէհու իշպու խալգ, «տիշսիւն սէրմաեէտարլար, մա՞հվ օլսուն զէնկինլէր» տէյի պաղըրարագ սօգագ սօգագ տօլաշմըշլար տըր։

Բոլիս, Ժանտարմա վէ մշթահֆըզ էֆրատը, պիտտէֆամ տթէշ իթտիքլերինտէն, խայլի մէճբուհ վուգու պուլմուշ, վէ եիւզ գատար նուֆուս տէրտէսթ գըրընմըշ տըր։

Պաղը մշթահֆըզ էֆրատը իւզէնէ խալգ թարաֆընտան հիճում վուգու պուլմուշ, վէ Ժանտարմալար չօգ տէֆա թաշլաեան էհալի իւզերինէ թիւֆէնք ատէշլիյէ մուգապէլէ իթմիշլեր տիր։

Ժանտարմալարտան վէ մշթահֆըզլարտան վէ բոլիս գօմիսէրլերինտէն խայլիսի ազ չօգ եարալանմըշլար տըր։

Մըսթահֆըզարը գօմանտանընա պիր թաշ բասթ կէլմիշ տիր։

Պու գարըշըգլըգլար եիւզիւնտէն վագը օլան զարար զիեան եիւզլերճէ ֆրանգ օլմուշ օլուզու թախմին իտիլիեօր։

Եարը կիճէտէ ինթիզամ ու ասայիշ պիր տէրէճէ իպգա օլունմուշ իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլե սապահա գատար չէհիրտէ գարագոլլար տօլաշմըշ տըր։

Էհալիի եազմաճըլըգա Մէշվիգ իտէն վակնէր նամ չախա տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

ԳԱՏԸՆԼԱՐԸՆ ԲՕԼԻԹԻԳԱ ՀՈՒԳՈՒԳՈՒ

Պունտան իւչ հաֆթա մուգատտէմ, ինկիլթէրրա մէճլիսի մէպուսանընտա, գատընլարա տախի ինթիխապ հուգուգու վէրիլմէսինէ տայիր օլան գանուն լայիհասը, իքինճի տէֆա օգունմասընտա գապուլ օլունմուշ տուր։ Պու թէտպիրէ մուխալիֆ օլանլար, մէզքիւր բէյէ գարշը կէլէրէք, միւզաքէրաթա, մէմուլ օլունմատըգը վէ ազատան էքսէրիսինին դայպուպէթտէ օլտուղու պիր զէմանտա պաշլանտըգընը պէեան իթմիշլեր, վէ թէտպիրի մէզպուրուն թարաֆկիրի օլանլար իսէ, բարլամէնթօնուն իւչ եիւզտէն զիեատէ ազասը, իշպու իսլահաթը ինթիխապիեէեի գապուլ իթմէքլիկէ սէօզ վիրմիշ օլտուգլարընտան, հէր նէ վագըթ օլսա, թէտպիրի մէզքիւրու գապալ իտէճէքլերինի սեօյլէմիշլեր տիր։ Մալիմտիւր քի, ինկիլթէրրատա պաղը մատէլէրտէ գատընլար՝ ինթիխապաթա իշթիրաք իթմէք հագգընը հայիզ տիրլեր։ Ֆագաթ պու հագգըն ումումիլէթիլմէսի տավասը, չօգտան պէրու սիւրիւլմէքտէ օլուպ, բէք չօգ ավօգաթլար թարաֆընտան իլթիզամ իտիրմիշ օլտուղու հայտէ, եագրն վագըթտա քէսպի մուվաֆֆաղըյէէթ իյլէմէսի, իհթիմալին խարիճինտէ տէյիլ տիր։

Ֆրանսատա տախի պու խուսուս՝ էֆքեարը ումումիեէյի իշղալ իթմէքտէ իսէ տէ, ինկիլթէրրատաքի հալինտէ պուլընմամագտա տըր։ Ֆըրանսատա Մ. Շարլ Սէգրէթան իսմինտէ պիր էճնէպի, «Գատընլարընը հուգուգու» սերլէվհասը յա նէշր իթտիկի պիր բիսալէտտէ պու մէսէլէտէն պահս իթմիշ տիր։ Իշպու մէսէլէնին թարաֆտարլար գազանաճաղը վէ էֆքեարը ճիտտիեէ ասհապը նէգտինտէ էհէմմիեէթի օլաճաղը մէմուլ օլունմազ իսէ տէ, պիր տէրէճէ ճայիպի միթալաա վէ միլահազա օլտուղու տա ինքեար օլունամազ։

Մ. Սէգրէթան՝ մէպուսան մէճլիսի ազալըզը ինթիխապաթընա գատընլարընը տախի իշթիրաք հագգը պուլունմասընը թալեպտէն պաշգանլէրին, մէճլիսի մէզքիւրտէ տախի հազըր պուլունմալարընը, վէ քեաֆֆէյի մէմուրիեէթի վէ ասանասթլարա, վէ մահքէմէլէրէ կիրմէկէ վէ տէվլէթճէ բիւթպէյէրին հէր տէրէճէսինէ հագգլարը օլմասընը թէքլիֆ, վէ եալընըզ խըտմէթի ասքէրիեէտէն մուաֆ թութուլուպ, պունտան տա, եա պիր պէտէլ վիրէլէք, եախսոտ սէյեար խասթախանէլերտէ չալըշարագ մուաֆ օլմալարընը տէրմիեան իյլէմիշ տիր։

Ազիտէքի սիւալլէր իրատ օլունտուպու հալտէ, Մ. Սէգրէթան հագգսըզ տէյիլ տիր։ Գատընտէնիլէն մախլուգ պիր շա՞խս մը տըր, վէ եկէր պիր շախս իսէ, քէնտիսի իչին պիր պագասը վէ պիր մագսէտի եօգմու տուր։ Անընտախի հէմ հուգուգու վէ հէմ վէզայիֆի օլտուղունընը թաստիգինէ մէճպուրիեէթ կէօրիլմէմիշ մի տիր։ Հալպու քի թէէմին օլմաեան հուգուգ, նա՞սըլ հուգուգ օլապիլիր, վէ էկէր գատընլարընը մէճլիսի մէպուսանտա սէսի օլմագ իսէ, հուգուգլարը նա՞սըլ թէէմին օլունապիլիր։

Ֆագաթ պու սիւալլէրէ, տօղրու սլմատըգլարը ճէվապընտան դայրի պիր չէյ տէնիլէմէզ։ Չիւնքի գատընլար հագգընտա իթասը ճայիզ կէօրիւլէն հուգուգ, գատընլարը պու կիւնքի պուլտուգլարը հալտէն չըգարըպ, էրքէյէրէ միւսավի գրլաճաղը տէրքեար իսէ տէ, հագգէթի հալ չուտուր քի, էրքէք վէ գատընլարընը էօմր վէ միւնասիպէթլերինտէ պիրի պիրլերինի թէֆրիգ իյլէեէն ֆարգընը բէք պիւեիւք էհէմմիեէթի վար տըր։ Մ. Սէգրէթանըն վէ քէնտի հէմֆքեարլարընընը խէթասը չունտա տըր քի, պունլար՝ մէսէլէնին էվվել պէ էվվել ֆիիլիեաթ մէսէլէսի օլտուղունը անլամաեօրլար։ Պիր զէվճէնին քէնտի զէվճինէ իթասաթը, թապիեաթը մասլահաթ իգթիզասընտան օլուպ, հիւքիւմէթի բէտէրանէեէ, քէնտի հուգուգունու թաստիգ իթմէսի թալեպ օլունամատըգը կիպի, պունուն տախի սիւալի ճայիզ օլամագ։

Մ. Ֆայեէ նամ ալիմ տէմիշ տիր քի, «Պիզ միւսավաթ թարաֆտարը պուլունմամըզլա պէրապէր, գատընլարըն գուրա իթասընա վէ հիւքիւմէթի բօլիթիգիեէե հիսսէտար օլմագըզդա հագգլարը պուլունմասընը իսթէմէք գէմանընա հէնուզ վասըլ օլմամըշըզ տըր։ Գատընլարըն վիճտան վէ մուհաքէմէճէ հիւրրիեէթլէրի միւքէմմէլ օլմատըգընը, վէ գէվճէրինին եախսոտ կիւնահլարընը չըգարան բաբագլարընը թէէսիր ու նուֆուզունա ազ չօգ տայիմա միւթի օլտուգլարընը։ Վէ հէնուզ քէնտիլերինէ մալիք օլմատըգլարը ճիհէթլէ, տիկէրլէրի իւզերինտէ իճրայի նուֆուզ իտէմեեէճէքլերինի պիլիրիզ։ Վէլհասըլ էրքէքլեր վէ գատընլար ասրասընտա միւսավաթ մատտէսինէ կէլինճէ, պիզ, պէօյլէ պիր միւսավաթա սատտիրանէ թարաֆտար օլմայըզ։»

Պիր ինկիլիզ զազէթասը տախի պու մէսէլէտէն պահսլա, չէօյլէ տէմիշ տիր։ «Էն սօն վէ գաթի տէլիլլերի քեամիլէն զահիր օլմաեան պիր մէսէլեի անինտէ ֆասլ իյլէմէք միւմքին տէյիլ տիր։ Թամ պիր ատէմ, գատընճինսինին թապիաթընը անլաեըպ, անէ բիաեէթ իտէր, վէ քէնտի ագլընընը գապալ իտէմեեճէկի պիր թագըմ նէթիճէլերի, քէնտի քէնտիեէ պիլէ տիւշիւնէմէզ։ Պէօյլէ պիր ատէմ իշին շու գատարը պիլմէք քեաֆի տիր քի, էն մէշհուր գատընլարընէ էֆքեարը պիլէ, ալէսսէվիյէ նէ՝ ատալէթին եիւքսէք էֆքեար ու միւլահազաթը, վէ նէ՝ սայիր միւթալաաթը ֆիիլիեէի նաֆիա իւզերինէ միւէսսէս տէյիլ տիրլեր։ Գատընլարտան էն ալիմլերի, բօլիթիգա ումումուն տա, քէնտի թապիի ըէհգերլերինին էֆքեարընա սալիք օլուպ, տիկերլերի իսէ, չօգ տէֆա, պիր թագըմ նաթէմամ էսպապ ու տէլալիլէ միւսթէնէտէն, պէեանը էֆքեար իյլերլեր։ Միւէլլիֆի մէգալէ, խիթամը մէգալէսինտէ սօրուեօր քի, էկէրչի մէճլիսի մէպուսանա միւթէալլիգ պիր մէսէլէտէ, էրքէքլեր վէ գատընլար միւխթէլիֆ բէյլերտէ օլուրլար, վէ էրքէքլեր տէ ագալլիեէթտէ պուլունուրլար իսէ, նէ՞ օլմագ լազըմ կէլէճէք տիր։ Պէօյլէ պիր սըրատա ագալլիեէթին արզը թէալիմիեէթ իտէճէկինի քի՞մ խէեալ իտէպիլիր, վէ օ հալտէ միւսավաթ գազիեէսի սապօն քէօբիւկիւ կիպի պէրհավա օլմա՞զ մը։

Գատընլարըն թալեի մէսէլէսի քէնտի հուգուգը սիեասիեէլերի մէսէլէսիյլե գարըշըրըլտըգընտա, հիչ պիր նէթիճէյի միֆիտ օլամազ։ Պու կիւնքի կիւն պու մատտէ հագգընտա վէ զէմանէմիզ ճէմիյեէթինտէ նազարը տիզգաթը ճայիզ պիր թէպտիւլ վագը օլուեօր քի, պունա հիւանի սուրէթտէ եարտըմ իտիպ ըէհպեր օլմագ ճայիզ տիր։

Ֆիլվագը ճէմիեէթի մէտէնիէ թէքմիլ պիր պուհրան հալինտէ օլուպ, պուլունտուգումուզ ասրընը չու սօն զէմանլարընա, կէնճլիք, տին, թէխայեիլաթը հասէնէ վէ հիսսիեաթը ալիեէ իսմի վերիլէպիլիր։ Խրիսթիեան մէզհէպի, հէր թարաֆտան գուվվէյի թէխաեիլիէեէ աշըգ գաբուլար պրագմըշ իտի։ Շէօյլէ քի, թարիխճէ թանըլմըշ օլան վէ կիրտապը մահվիեէթէ տօղրու ըէվան օլան պիր ալէմին պագաեասը օրթասընտա հէնուզ մէվճուտ պուլունան գատընճինսի, հաեաթը պէչերիեէնին էն ճայիպ պիր մախլուգը օլուպ, պունուն վազիֆէսի եարընընը սեվմէք վէ էվլէնմէքտէն իպարէթ իքէն, պունտան պէօյլէ պու հալին տեվամ իտէմեեէճէկի տէրքեար տըր։ Զէմանէմիզտէ նուֆուսը էհալի արթմըշ, սընուֆը միւխթէլիֆէ պիրիպիրինէ գարըշմըշ։ Վէ եաշամագ իշին ատէթա մէյտանը միւտարէպէեէ աթըլմագ մէճպուրիեէթի վագը օլմուշ իտուկինտէն, բէք չօգ գատընլար՝ եա էվլէնմէքտէն ֆարիգ կէլիեօրլար, վէ եախսոտ հէր շէյտէն էվվել, քէնտիլերինէ իշ կիւճ արամագ մէճպուրիեէթինտէ պուլունուեօրլար։

Կիւնլերիմիզտէ կէրէք կէնճ գըգլար վէ կէրէք տէլիգանլըլար, պիր խրզվէթ վէ պիր մէմուրիեէթ ինթիխապըյա մէշղուլ օլուպ, էֆքեարը ճիւմհուրիեէ՝ եաշամագ իշին չալըշմաեա վէ իշ արամաեա մէճպուր օլան վէ թարլատա իսթիխտամ օլունան գատըն ամէլէեէ միւսավի տիկէր բէք չօգ գատընլար վիճուտէ կէթիրմէք մագսէտինտէ օլմազլէ, զիբր իթտիկիզդա հալին՝ կիթտիքճէ արթաճաղընտա չիւպհէ ճայիզ տէյիլ տիր։ Լաքին գատընլար՝ էրքէքլեր իլե ըէգապէթէ կիրիշտիքլերինտէ, անլերին ախլէագ ու թապիեաթընտան պաղըսընա իմմիխսալ իտէճէքլերինտէն, զիեատէ միւսթագիլ օլաճագլար, վէ սէվիլմէք, ճէլպ իթմէք վէ էվլէնմէք կիպի միւլահազաթտան զայրի էֆքեար ու թասավվուրաթասալիք օլաճագլար տըր։ Իշթէ պաղեատէքի միւլահազաթտան անլաշըլըգը իւզրէ, պու պիր պիւեիւք ինգիլապ օլուպ, չէքլ ու սուրէթինի թէպտիլ իթմիշ օլան ճէմիյեէթի իճթիմայեէնին վէխամէթի մէրքէզի պունտա մէվճուտ տըր։ Պիզ պու սըրատա շու եա պու խուսուստա շու եա պու թարաֆը իլմիզամ իթմէեիպ, եալընըզ պիր էֆքեար պէեան խտիեօրուզ։ պինաէն ալէյհ պէօյլէ պիր եէնի հագգըն էասընը, սըրֆ էֆքեար ու միւլահազաթտա արաեաճագ եէրտէ, էֆքեարը ճիւմհուրիեէ թէպտիւլիւնէն հուսուլէ կէմիրիկի մէսայիլի գամիեէնէն հալլ վէ ֆասլինէ հիմմէթ իյլէմէլէրինի, մէճլիսի մէպուսան ազասըյա էրպապը միւլահազատան թէմէնի իյլէրիզ։

(Թ.)

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻԿ

—

Գէլկրատ, 27 մարտ. — Գրալ Միլանըն իրատէսիյէ Սըրպ ասքէրի հալը սուլհա վազ օլունմուշ տուր։

—

Գերլին, 27 մարտ. — Բրէնա Պիզմարգըն վուգու պուլան զայրէթլէրինէ բազմէն, Բէյշթակ մէճլիսի՝ ալգօլ տէնիլէն միւսքիրաթըն ինհիսարա ալընմասընա տայիր օլան գանուն լայիհասընը բէտտ իթմիշ տիր։

—

Լօնտրա, 27 մարտ. — Մ. Զէմպէրլէն վէ Մ. Թրէվիլիան իսթիֆա իտիպ, եէրլէրինէ մէճլիսի մէպուսանտա Հալիֆագս մէպուսու պուլունան Մ. Սթանսֆէլտ իլէ լօրտ Տէլհուսի թայէին իտիլմիշլէր տիր։

—

Գրիւսէլ, 27 մարտ. — Շարլրուա ճիվարլարընտա եէնիտէն պազը եաղմակիրլիք վէ իրրագ վագըալարը զուհուր իթտիկինատէն, պու քէրրէ 4000 նէֆէր ասաքիրի մուավինէ կէօնտէրիլմիշ, վէ Բու նամ մահէլլէտ վուգու պուլան պիր գավկատա, ասքէր սիլահ իսթիմալ իտէրլք, թաթիլի իշղալ էրպապընտան օն մագթուլ վէ բէք չօգ մէճբուհ վագը օլմուշ տուր։

—

Լօնտրա, 29 մարտ. — Թայմս զազէթասընըն նէշր իյլէտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Բուսիա գօմիսէրի թարաֆընտան չըգարըլան միւշքիլաթ իւզէրինէ, Աֆղան հուտուտունըն թահտիտի մուամէլաթը թաթիլ օլունմուշ տուր։

Բարիս, 29 մարտ. — Էզն էեալէթինին միւնթէխիպլէրի հէյեէթի, պիլ իթթիֆագ մինաթլարընտա օլան բրօմէս պիլէթլէրինէն իգրամիյէնին թէմամընա քէսպը խթիհգագ իտէնլէրի 7 1/2, նըսֆը 5 վէ բուպու տախի 3 զրուշ ֆիեաթլէ ֆիրուխթ օլունուր. մէճճանէն վէրիլէն ճէտվէլ տէրուենինտէ պուլունան նումէրօլարըն խարիճի գապուլ օլունմազ. թաշրատան կէլէն սըբարըշաթ բօսթա պէտէլի վէ կիւնիւնտէ թէէտիեէ գելընմագ իւզրէ բօյիչա իրսալինտէ սըբարըշաթ սէրիան ինճրա գելընտըզը կիպի, սաթըճըլարա տախի պիրյէ վիրիլիպ. էլսինէյի միւխթէլիֆէտէն մէքթուպ գապուլ օլունուր։

Միւմայիլէյհ Գուլագսըզեան Մարգար էֆֆանդզասընտա թասֆիէյի տիւեուն թահվիլաթ մուամէլաթը իճրա օլտուզու կիպի, թաշրալարտան պէտէլաթ, սըբարըշաթ կէօնտէրիլտիքտէ տախի եանի նէվի թահրիրէն պէեան գելընտրգտա, սըբարըշլարը հագգընտա բիացասը մուճիպինճէ իճրա օլունաճաղը իլանէ իճթիսար օլունուր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

—

ՀԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գալաթա 18 Մարտ

Էսհ. ում. Փետր.	17	գաբ. գ. ք.	15-32
» » ք. գ. »	18	աչըլ. (տուպալը)	15-33
Իւնիֆիյէ »	17	գաբ. գ. ք.	75-27 1/2
» »	17	աչըլ. գ. ք.	75-22 1/2
Սէրի Ա. Ա.	Իսթիդրազ գ. ք.		23-30
» Բ. Բ.	»		15-05
» Շ. Գ.	»		15-23
Ռումէլի չրմէնտֆիլրէրի			37- 1/2
Ազչէ Ֆայիզի			06-
Բէքօր			00-00
Հէվալէտիզ	»		00-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	գ. ք.	06-05
Սթամպոլ պանգասը		04-20
Սօսիէթէ ժէնէրալ		03-16
Թրամվայ		280-
Սօսիէթէ Օթթոման պանգասը		03-14

—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՍԱԹԸ

Ֆունտ լիրասը 100 զրշ.տան	Ղշ. Բր.
Գէեաղ մէճիտիեէ ֆարգը	108-03
Մէթալիք »	98-
Գէշլիք »	102-20
Ալթընըզ »	102-20
Գագըր »	800-
Գայմէ	4000-
Ինկիլիզ լիրասը	110-24
Ֆրանսըզ ալթունը	87-38
Բոլ	90-20
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպոն գայմէսի	8-96

Ս. Ենէյիի բէյին 150. — Ալթը այըզը 80. — Իւչ այըզը 40 — Թաշրալար իչին բօսթա իւճրէթի սէնէլիյի 40 չէհիր բօսթասը 80

Իլանաթքն պիր սաթըրը պիր տէֆալրգ իչին 3. — Իքիչեր տէֆա իչին 2. — Իւչեր տէֆա իչին 1 — Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհիր սաթըրը 10 զրշ. Ցահա զիատէ վէ ուզուզ իլանաթ իչին այրըճա բազարլրգ օլունուր։

Բօսթա իւճրէթը վէրիլմէմիշ մէքթուպլէր գապուլ օլունմազ։

Ումումու նաֆ սայա այիտ պէնալէր մէճճանէն տէրճ օլունուր։

Լատէնայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին 6 թօլացեան միւրաճաաթ օլունուր։

ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ԻԼԱՆ

Գալաթա քէօբրիւ պաշընտա 33 նումէրօլու մալազատա մուդիմ Գուլագսըզեան Մարգար էֆֆէնտի թարաֆընտան վիրուտ իտէն իլան տըր։

Պէհէր իքի այտա պիր քէշիտէսի մուգարրէր օլան Ռումէլի թիմուր եօլ թահվիլաթ գուրասը՝ իշպու 1886 սէնէսի շէհրի նիսանը էֆրէնճի պիրինճի եանի էօնիւմիւզտէքի բէնշշէնպիհ կիւնիւնտէ 97 ինճի տէֆա օլարագ, Զարպխանէի ամիրէտ քէշիտէ գելընճագ գուրա իգրամիէլէրինին պիրինճիսի 600.000, իքինճիսի 60.000, գըրգ սէքիզ ատէտի 140.000 վէ տէօրթ եիւզ էլլի ատէտի տախի 400 էր ֆրանգ գազանաճագլարընտան, մէզքիւր իգրամիյէլէրտէն ճիւզի պիր ֆէտաքեարլըգլա թէճրիւպէյի թալէբ հիսսէմենտ օլմագ իւզրէ մէշհուր պանքէր Մ. Զարիֆի վէ Եսայեան պանգալարընին թահթը թէէ-

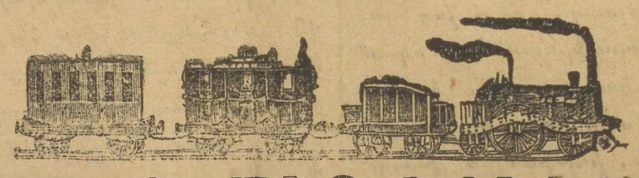

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

ՏԷՐԻՍԱԱՏԷԹԼԷ ՔԻՒԶԻԻՔ-ԶԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԳԱԹԱՐԼԱՐ

Եօլ թարիֆասը, 1886 Ապրիլ 1 սէն իթիպարէն եէնի էմրէ տէկին.

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ — ՏԷՐԻՍԱԱՏԷԹ ՔԻՒԶԻԻՔ-ԶԷՔՄԷՃԷ — ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ — ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ

Սթամպոլ	Գում-գաբու	Եէնի-գաբու	Սամաթիա	Եէտի-գուլէ	Մագրի-քէօյ	Այ-Սթէֆանո	Քիւչիւք-Զէքմէճէ
47	6	8	2	10	12	14	16
Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ
6 50	6 58	7 22	7 45	8 12	8 40	9 10	9 44
6 59	7 07	7 31	7 55	8 21	8 49	9 19	9 53
6 45	—	—	—	—	8 53	9 25	—
6 4	—	—	—	—	8 59	9 29	—
6 53	7 16	7 41	8 5	8 29	9 4	9 32	10 1
7 04	7 28	7 53	8 19	—	9 16	—	—
—	7 37	8 02	8 31	—	9 25	—	—
—	—	—	8 40	—	—	—	—

Սթամպոլ	Գում-գաբու	Եէնի-գաբու	Սամաթիա	Եէտի-գուլէ	Մագրի-քէօյ	Այ-Սթէֆանո	Քիւչիւք-Զէքմէճէ
18	20	22	24	26	28	30	32
Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ
10 20	10 48	11 22	11 50	1 52	2 21	2 49	3 23
10 29	10 57	11 31	11 59	1 41	2 50	2 58	3 32
10 33	11 1	11 35	12 3	1 43	2 54	3 2	3 36
10 39	11 7	11 41	12 9	1 51	2 40	3 8	3 42
10 43	11 10	11 43	12 12	1 54	2 41	3 11	3 46
10 55	—	11 58	—	—	2 56	—	3 58
11 4	—	12 8	—	—	3 5	—	4 7
—	—	12 16	—	—	—	—	—

Սթամպոլ	Գում-գաբու	Եէնի-գաբու	Սամաթիա	Եէտի-գուլէ	Մագրի-քէօյ	Այ-Սթէֆանո	Քիւչիւք-Զէքմէճէ
34	36	38	40	42	44	46	48
Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ
3 51	4 25	4 49	5 22	5 52	6 20	6 39	7 20
4	4 34	4 58	5 31	6 1	6 29	6 49	7 29
4 4	4 38	5 2	5 35	6 5	—	6 53	7 33
4 10	4 44	5 8	5 41	6 11	—	6 59	7 39
4 31	4 49	5 11	5 46	6 14	6 38	7 2	7 43
—	5 01	—	5 58	—	6 50	—	7 54
—	5 10	—	6 07	—	7	—	—
—	—	—	—	—	7 8	—	—

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ — ՔԻՒԶԻԻՔ-ԶԷՔՄԷՃԷ — ՏԷՐԻՍԱԱՏԷԹ — ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ — ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ

Քիւչիւք-Զէքմէճէ	Այ-Սթէֆանո	Մագրի-քէօյ	Եէտի-գուլէ	Սամաթիա	Եէնի-գաբու	Գում-գաբու	Սթամպոլ
3	5	7	9	11	13	15	17
Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ
—	6 21	—	—	—	—	—	—
—	6 30	—	7 44	--	8 40	—	9 39
6 12	6 40	7 27	7 51	—	8 50	—	9 49
6 24	6 52	7 39	8 6	8 34	9 4	9 38	10 1
6 28	6 56	7 43	8 10	8 38	9 8	9 42	—
6 34	7 2	7 49	8 16	8 44	9 14	9 48	—
6 38	7 6	7 53	8 20	8 48	9 18	9 52	10 10
6 46	7 14	8 1	8 28	8 56	9 26	10	10 18

Քիւչիւք-Զէքմէճէ	Այ-Սթէֆանո	Մագրի-քէօյ	Եէտի-գուլէ	Սամաթիա	Եէնի-գաբու	Գում-գաբու	Սթամպոլ
19	21	23	25	27	29	31	33
Սաբահ	Սաբահ	Սաբահ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ
—	—	—	—	—	2 12	—	—
10 —	—	11 21	—	—	2 21	—	3 25
10 —	—	11 31	—	—	2 31	—	3 35
10 14	11 16	11 44	1 26	2 15	2 58	3 17	3 45
10 18	11 20	11 48	1 30	2 19	2 43	3 21	3 49
10 24	11 26	11 54	1 36	2 25	2 47	3 27	3 55
10 28	11 30	11 58	1 40	2 29	2 57	3 31	3 59
10 36	11 38	12 6	1 48	2 37	3 15	3 39	3 7

Քիւչիւք-Զէքմէճէ	Այ-Սթէֆանո	Մագրի-քէօյ	Եէտի-գուլէ	Սամաթիա	Եէնի-գաբու	Գում-գաբու	Սթամպոլ
35	37	39	41	43	45	1	47
Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ	Ապլամ
—	—	—	—	—	—	6 25	6 25
—	4 25	—	5 22	—	6 15	6 36	6 36
—	4 35	—	5 32	—	6 25	6 49	6 49
4 19	5 18	5 16	5 46	6 19	6 58	7 3	7 3
4 23	—	5 20	5 50	—	—	—	—
4 29	—	5 26	5 56	—	—	—	—
4 33	4 57	5 30	6	6 28	6 47	7 12	7 12
4 41	5 5	5 38	6 8	7 36	6 55	7 20	7 20

Ճէսամէթի ազ օլան եիւքէր պիլա ֆարգ հէր գաթարտա գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի եիւքէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մագրի-քէօյ վէ եա օնտան էօթէյէ իշլէեէն գաթարլարտա գապուլ օլունաճագ տըր։

1 վէ 2 նումէրօլու գաթարլար, 1ինճի, 2ինճի վէ 3ունճիւ մէվգի վակօնլարընտան, վէ տիկէր գաթարլար՝ 2ինճի վէ 3ունճիւ մէվգի վակօնլարընտան միւ. մէթթէպ տիրլէր։

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՒՏԻՐԻԵԷԹԻ